

Expunere de Motive

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Acordului-cadru de împrumut (Reabilitarea patrimoniului construit și a clădirilor cu destinație culturală) dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, semnat la Paris la 1 iunie 2022 și la București la 9 iunie 2022

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material este unul din obiectivele prioritare pe termen mediu ale Guvernului.

2.2 Descrierea situației actuale

Patrimoniul cultural național reprezintă o resursă valoroasă pentru creșterea economică, ocuparea forței de muncă și coeziunea socială. În România, infrastructura culturală este în general îmbătrânită și, în multe situații, neadecvată nevoilor culturale ale populației. Multe monumente istorice de mare importanță și valoare pentru cultura și istoria poporului român sunt grav deteriorate din cauza trecerii timpului și a lipsei sistemice a intervențiilor adecvate.

Fără o protecție corespunzătoare, acestea riscă să dispară punând în real pericol patrimoniul muzeal unic, privând artiștii și creatorii de condiții demne de muncă, dar și generațiile viitoare de accesul neîngrădit la cunoaștere și la actul cultural. Sectorul cultural are nevoie stringentă de investiții, mai ales în cazul construcțiilor de mare anvergură aflate într-o stare precară.

Pentru atingerea obiectivelor de valorificare a potențialului acestui domeniu și luând în considerare nevoile concrete ale sectorului cultural, Ministerul Culturii (MC) a demarat un amplu program de investiții în acest sector.

2.3 Schimbări preconizate

În acest context, în baza aprobării Guvernului și a Președintelui României, la Paris la data de 1 iunie 2022 și la București la data de 9 iunie 2022, a fost semnat Acordul-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE), în valoare de 216 mil. EUR, destinat proiectului privind reabilitarea patrimoniului construit și a clădirilor cu destinație culturală,

Proiectul vizează realizarea unor obiective de investiții de importanță semnificativă, structurate conform Acordului-cadru de împrumut în două componente:

- Reabilitarea de monumente istorice, care vizează în principal restaurarea în profunzime și refacerea următoarelor monumente istorice:
 - Muzeul Național de Istorie a României - București;
 - Teatrul Național și Opera Română - Cluj-Napoca;
 - Vila „Florica” de la Ștefănești - jud. Argeș, dată recent în folosința Muzeului Național „Brătianu”;
 - Vila „Ion I.C. Brătianu” din București, sediu al Serviciului Colecției Speciale al Bibliotecii Naționale a României;

- Conacul „Vârnav Liteanu” de la Liteni - jud. Suceava;
- Muzeul Național al Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989¹, Timișoara (care va funcționa în clădirea fostei Comenduri a Garnizoanei Timișoara);
- Reabilitarea și construirea unor clădiri culturale, care vizează în principal:
 - Reabilitarea clădirii Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova; și
 - construcția unei noi săli de concerte în Iași (care va găzdui Opera Națională Română din Iași).

Costul total net al proiectului este estimat la 270 mil. EUR, din care 216 mil. EUR (80%) vor fi asigurați prin împrumutul acordat de BDCE, iar diferența de cca. 54 mil. EUR (reprezentând contribuția părții române), la care se adaugă taxele și impozitele aferente proiectului, se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii.

Cheltuielile aferente Proiectului, respectiv cheltuielile reprezentând echivalentul în lei al valorii împrumutului și al contribuției părții române la finanțarea proiectului, inclusiv taxele și impozitele aferente, vor fi cuprinse cumulativ în bugetul Ministerului Culturii, în cadrul sumelor alocate anual cu această destinație de la bugetul de stat.

Tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de către Ministerul Finanțelor, conform prevederilor acordului-cadru de împrumut. Sumele trase din împrumut de către Ministerul Finanțelor se vor utiliza pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțare a datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare..

Împrumutul poate fi tras în minim 2 tranșe. Data limită de tragere a sumelor împrumutului, astfel cum este prevăzută în Acordul-cadru este 30 iunie 2028.

Termenii financiari aferenți fiecărei tranșe din împrumut se stabilesc la momentul efectuării tragerii acestora, în funcție de opțiunea părții române, cu încadrarea în termenii standard ai BDCE, astfel cum este prevăzut în Acordul-cadru de împrumut, respectiv o perioadă de rambursare de până la 20 ani de la data tragerii, la o dobândă fixă sau variabilă (bazată pe rata EURIBOR, la care se adaugă o marja a băncii).

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură de Ministerul Finanțelor conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțării rambursabile contractate de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

Proiectul va fi implementat de Ministerul Culturii, prin Unitatea de Management a Proiectului, existentă în cadrul acestuia, care dispune de experiența necesară în ceea ce privește implementarea proiectelor finanțate de BDCE. Potrivit prevederilor acordului, data de finalizare a proiectului este decembrie 2027.

Ministerul Finanțelor va încheia cu Ministerul Culturii un acord subsidiar, prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în implementarea Proiectului și în aplicarea Acordului-cadru de împrumut.

Conform prevederilor acestuia, Acordul-cadru de împrumut va fi guvernat de regulile BDCE, astfel cum sunt specificate la paragraful 3 al art.1 din Cel de-al treilea protocol (din data de 6 martie 1959) la Acordul General privind Privilegiile și Imunitățile Consiliului Europei (din data de 2 septembrie 1949) și, în al doilea rând, dacă este necesar, de legislația franceză. Prin urmare,

¹ activitățile preliminare privind elaborarea studiilor de fezabilitate, servicii de proiectare etc. vor fi finanțate în cadrul acordului cadru de împrumut nr. F/P 1572, aflat în curs de implementare

natura juridică a acestui document este de contract de stat, nefiindu-i astfel aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Intrarea în vigoare a contractului de finanțare este condiționată de aprobarea acestuia prin act normativ cu putere de lege, conform legislației privind datoria publică.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin realizarea obiectivelor propuse se asigură conservarea valorilor arhitecturale și istorice ale acestora contribuind astfel la dezvoltarea inițiativelor culturale ce vor fi găzduite aici, precum și condiții optime din punctul de vedere al siguranței și facilităților tehnice disponibile atât pentru vizitatori și spectatori, cât și pentru artiștii și personalul instituțiilor respective.

În plus se estimează că lucrările de reabilitare și construcție care urmează să fie desfășurate în cadrul proiectului vor permite și crearea de locuri de muncă directe și indirecte, păstrându-le, în același timp, pe cele existente.

Costul total net al proiectului este de 270 mil. EUR, după cum este prezentat mai sus, în cadrul Secțiunii a 2-a.

3.2 Impactul social

Astfel cum este prezentat mai sus, proiectul va contribui la conservarea valorii istorice și arhitecturale a patrimoniului cultural și valorificarea acestuia în beneficiul societății.

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. *)**

Având în vedere un calendar estimativ al implementării și implicit al tragerilor în cadrul împrumutului, impactul estimativ asupra cheltuielilor bugetului de stat pentru perioada 2022 - 2026 (inclusiv dobânzile aferente împrumutului) este prezentat, în tabelul de mai jos.

Cu toate acestea, subliniem că din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumutul acordat de BDCE este competitiv și mai flexibil decât alte instrumente alternative de finanțare existente pe piața de capital, contribuind la limitarea costurilor aferente datoriei publice și extinderea maturității acestuia la costuri mici. Totodată, termenii financiari aferenți fiecărei tranșe se stabilesc pentru fiecare tranșă în parte la data tragerii, ceea ce va permite o gestionare prudentă a datoriei publice. Acesta reprezintă astfel o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale avantajoasă în comparație cu alte instrumente de finanțare de pe piață.

În plus, cheltuielile în cadrul proiectului sunt estimate a fi realizate pe o perioadă de cca. 6 ani (data limită de tragere fiind iunie 2028) ceea ce va permite o distribuire graduală a costului proiectului pe mai mulți ani, cu un impact mai mic în primii ani de implementare.

-în mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		2022	2023	2024	2025	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	0	34.601	173.380	206.303	267.371	136.331
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						

ii. bunuri și servicii						
d)alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
Buget de stat - Serviciul datoriei publice	0	0	375	3.640	10.335	2.870
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a)buget de stat	0	-34.601	-173.380	-206.303	-267.371	-136.331
b)bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară						
Pe întreaga perioadă de implementare a proiectului, Ministerul Culturii va urmări respectarea cadrului general privind elaborarea programării bugetare anuale, conform legislației în materie.						
4.8 Alte informații						
Secțiunea a 5 a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1	Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ					
5.2	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice					
5.3	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce					

<p>transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).</p> <p>5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p>5.6 Alte informații</p>
<p>Secțiunea a 6 - a</p> <p>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p>Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord cu o instituție financiară internațională, actul normativ aprobând acordul-cadru de împrumut, potrivit prevederilor legislației privind datoria publică. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.</p> <p>6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale</p> <p>6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>6.5 Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul Consiliului Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p> <p>d) Consiliul Concurenței</p> <p>e) Curtea de Conturi</p> <p>6.6 Alte informații</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p> <p>Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.</p>

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Culturii. Între acestea se va încheia un Acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea contractului de finanțare, astfel cum este menționat în Secțiunea 2 de mai sus.

8.2 Alte informații

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (2) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea proiectului de Lege pentru aprobarea Acordului-cadru de împrumut (Reabilitarea patrimoniului construit și a clădirilor cu destinație culturală) dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, semnat la Paris la 1 iunie 2022 și la București la 9 iunie 2022.

Adrian CÂCIU
Ministrul Finanțelor

Lucian ROMAȘCANU
Ministrul Culturii

Avizăm favorabil

Sorin Mihai GRINDEANU
Viceprim-ministru
Ministrul transporturilor și infrastructurii

Marian-Cătălin PREDOIU
Ministrul Justiției